

I

(Informacje)

RADA

OPINIA RADY

z dnia 17 lutego 2005 r.

w sprawie zaktualizowanego programu stabilności Belgii na lata 2004–2008

(2005/C 136/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, a w szczególności jego art. 5 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

WYDAJE NINIEJSZĄ OPINIĘ:

- (1) W dniu 17 lutego 2005 r. Rada przeanalizowała zaktualizowany program stabilności Belgii obejmujący okres 2004–2008. Program zasadniczo zgodny jest z „Instrukcją w sprawie treści i formy programów stabilności i konwergencji” pod względem wymogów odnoszących się do danych. Program nie zawiera obowiązkowych założeń dotyczących stóp procentowych. W związku z tym wnioskuje się, aby Belgia w pełni zastosowała się do wymogów statystycznych.
- (2) Stanowiący podstawę programu scenariusz makroekonomiczny przewiduje realny wzrost PKB o 2,5 % w latach 2005 i 2006, a następnie — pod koniec okresu realizacji programu — spowolnienie tempa wzrostu do 2,0 %. Opierając się na aktualnie dostępnych informacjach można stwierdzić, że scenariusz ten odzwierciedla wiarygodne założenia co do wzrostu. Przewidywania programu w zakresie inflacji również wydają się realistyczne.
- (3) Przedstawiona w zaktualizowanym programie strategia budżetowa zmierza do utrzymania zrównoważonego budżetu lub uzyskania niewielkiej nadwyżki oraz zachowania malejącej tendencji wskaźnika zadłużenia celem przygotowania się na koszty budżetowe starzenia się społeczeństwa. Aktualizacja przewiduje na lata 2005 i 2006 zrównoważony budżet a następnie nadwyżkę w wysokości 0,3 % PKB w roku 2007 i 0,6 % w 2008. Ogólnie w porównaniu z poprzednim programem (obejmującym okres do roku 2007) obecna aktualizacja w znacznym stopniu potwierdza planowaną korektę przy zasadniczo niezmiennym scenariuszu makroekonomicznym. Ze względu na kontynuowaną reformę podatków bezpośrednich z roku 2001 oraz wyższe inwestycje publiczne w okresie poprzedzającym wybory lokalne w roku 2006 przewiduje się, że nadwyżka pierwotna nieco zmniejszy się przed rokiem 2006, a następnie ponownie wzrośnie. Według programu obciążenie odsetkami będzie maleć — głównie w wyniku trwającej redukcji długu. Dochód ma spadać do roku 2006, a następnie ustabilizować się, podczas gdy wydatki pierwotne zmniejszą się nieznacznie przed rokiem 2008. Przewiduje się (na podstawie zawartych w programie danych i przy użyciu ogólnie przyjętej metodologii), że saldo strukturalne pozostanie dodatnie w ciągu całego okresu objętego programem, jedynie nadwyżka w roku 2004 wynosząca 0,5 % PKB zmniejszy się do 0,1 % w roku 2006, a następnie ponownie wzrośnie do 0,9 % w roku 2008.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, str. 1.

- (4) Ryzyko związane z zawartymi w programie prognozami budżetowymi zasadniczo wydaje się wyważone. Niemniej rząd Belgii nie ogłosił jeszcze środków zmierzających do zachowania w roku 2006 równowagi budżetowej przy PKB obniżonym o 0,3 % w wyniku kontynuowanej reformy podatków bezpośrednich z roku 2001 oraz przy braku dochodów, jakie w roku 2005 budżet osiąga w postaci szeregu pomniejszych wpływów jednorazowych (ogółem 0,2 % PKB). Ponadto choć scenariusz makroekonomiczny jest wiarygodny, belgijski bilans publiczny pozostaje stosunkowo czuły na wahania wzrostu gospodarczego (stopień wrażliwości: 0,6). Wreszcie pewne ryzyko wiąże się także z kontrolą wydatków pierwotnych, głównie na poziomie systemu ubezpieczeń społecznych. Nadmierne wydatki odnotowane w roku 2004 w systemie opieki zdrowotnej (pomimo i tak wysokiego wzrostu rocznego zaplanowanego na poziomie 4,5 %) wskazują na utrzymywanie się silnego przyrostu tych wydatków. Pod koniec roku 2004 zapowiedziano nowe środki zmierzające do zmniejszenia kosztów opieki zdrowotnej (ogółem 0,2 % PKB), lecz trudno jeszcze ocenić ich skuteczność. Z drugiej strony na większą część 2005 r. minister spraw socjalnych otrzymał pełnomocnictwo do podejmowania niezbędnych działań bez uprzedniej konsultacji z parlamentem (lub innymi ciałami), co umożliwić ma szybką reakcję na ewentualne ponowne przekroczenie limitu wydatków. W ogólniejszym wymiarze rząd Belgii zyskał na wiarygodności dzięki dotrzymaniu zobowiązań podjętych w zakresie pracy nad utrzymaniem zrównoważonego budżetu.
- (5) W świetle niniejszej oceny ryzyka można zakładać, że ryzyko związane z realizacją celów budżetowych jest zasadniczo wyważone, a kierunki działań budżetowych wytyczone w programie pozwolą zrealizować średniookresowy cel przewidziany Paktem na rzecz Stabilności i Wzrostu, czyli osiągnąć wynik zbliżony do równowagi lub osiągnąć nadwyżkę budżetową. Ponadto zapewniają one wystarczający margines bezpieczeństwa, pozwalający na utrzymanie deficytu poniżej trzyprocentowego progu przy zwykłych rocznych wahaniami cyklu koniunkturalnego.
- (6) Szacuje się, że w 2004 roku wskaźnik zadłużenia osiągnął poziom 96,6 % PKB, czyli znacznie powyżej ustalonej Traktatem wartości referencyjnej, wynoszącej 60 % PKB. Program przewiduje, że w objętym nim okresie wskaźnik zadłużenia spadnie o 12,4 punktu procentowego do poziomu 84,2 % PKB w roku 2008. Wartość ta uwzględni przejście w 2005 r. długu krajowej spółki kolejowej SNCB w wysokości 7,4 miliarda EUR (2,5 % PKB). Integracja długu SNCB spowoduje redukcję zadłużenia publicznego w roku 2005, lecz zaplanowana obecnie redukcja zadłużenia publicznego jest i tak szybsza niż przewidywał to kalendarz poprzedniej aktualizacji.
- (7) Istnieją obawy, że długookresowej równowadze finansów publicznych Belgii może w pewnym stopniu zagrażać obecny poziom zadłużenia brutto. Choć wskaźnik zadłużenia zmniejsza się, to jednak pozostaje wysoki, a jego równomierna redukcja zależy od wysokich nadwyżek pierwotnych utrzymujących się przez dłuższy okres. Przedstawiona w programie strategia rozwiązywania problemu kosztów budżetowych związanych ze starzeniem się społeczeństwa opiera się głównie na redukcji zadłużenia brutto poprzez utrzymanie równowagi budżetowej lub niewielkiej nadwyżki (która z kolei zależy głównie od przestrzegania z dyscypliny wydatków pierwotnych) oraz na utworzeniu funduszu rezerw demograficznych (*Ageing Fund*). Ograniczenie wydatków pierwotnych może okazać się trudne, zwłaszcza w sektorze opieki zdrowotnej, lecz jest istotne z perspektywy rządowej strategii zmniejszania obciążeń fiskalnych na rzecz tworzenia miejsc pracy. Biorąc pod uwagę przewidywany wzrost liczby osób w wieku emerytalnym w stosunku do populacji w wieku produkcyjnym (*old-age dependency ratio*), zdecydowana realizacja tej ogólnej strategii ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia długookresowej równowagi.
- (8) Przedstawiona w programie polityka gospodarcza zasadniczo pokrywa się z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej dla Belgii. Zaktualizowany program gwarantuje zwłaszcza trwałe utrzymanie malejącej tendencji wskaźnika zadłużenia. Biorąc pod uwagę ostatnie przekroczenia limitu wydatków na opiekę zdrowotną (dla których docelowe tempo realnego wzrostu ustalone jest na stosunkowo wysokim poziomie rocznym 4,5 %), istnieje pewne ryzyko naruszenia wytyczonej nakazującej ograniczenie realnego wzrostu wydatków działu I (rząd federalny i ubezpieczenia społeczne) do 1,5 %. Z tego względu istotne jest utrzymanie wysokich nadwyżek pierwotnych i ograniczenie realnego wzrostu wydatków, zwłaszcza z uwagi na potrzeby finansowe związane ze starzeniem się społeczeństwa.

Porównanie głównych przewidywań makroekonomicznych i budżetowych

		2004	2005	2006	2007	2008
Realny PKB (zmiana w %)	PS grudzień 2004	2,4	2,5	2,5	2,1	2,0
	KOM październik 2004	2,5	2,5	2,6	nd.	nd.
	PS listopad 2003	1,8	2,8	2,5	2,1	nd.
Inflacja HICP (%)	PS grudzień 2004	1,9	2,0	1,8	1,8	1,8
	KOM październik 2004	2,0	1,9	1,8	nd.	nd.
	PS listopad 2003	1,4	1,4	1,4	1,4	nd.
Saldo sektora <i>general government</i> (% PKB)	PS grudzień 2004	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6
	KOM październik 2004	-0,1	-0,3	-0,5	nd.	nd.
	PS listopad 2003	0,0	0,0	0,0	0,3	nd.
Saldo pierwotne (% PKB)	PS grudzień 2004	4,9	4,5	4,4	4,5	4,7
	KOM październik 2004	4,8	4,2	3,6	nd.	nd.
	PS listopad 2003	5,1	4,8	4,7	4,8	nd.
Saldo strukturalne (% PKB)	PS grudzień 2004 ⁽¹⁾	0,5	0,3	0,1	0,5	0,9
	KOM październik 2004	0,4	0,0	-0,4	nd.	nd.
	PS listopad 2003 ⁽¹⁾	0,6	0,2	0,0	0,3	nd.
Zadłużenie publiczne brutto (% PKB)	PS grudzień 2004	96,6	95,5	91,7	88,0	84,2
	KOM październik 2004	95,8	94,4	90,9	nd.	nd.
	PS listopad 2003	97,6	93,6	90,1	87,0	nd.

Uwaga:

⁽¹⁾ Wyliczenia służb Komisji na podstawie danych zawartych w programie.

Źródła:

Program stabilności (PS); prognozy gospodarcze służb Komisji z jesieni 2004 r. (KOM); wyliczenia służb Komisji.